

77
FI

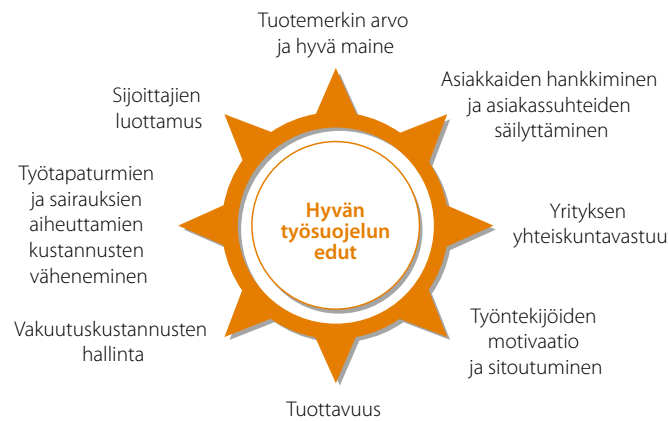
FACTS

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto

ISSN 1681-2174

Hyvän työsuojelun liiketoiminnalliset edut

Työsuojelu on paitsi liiketoiminnallisesti kannattavaa myös oikeudellinen ja yhteiskunnallinen velvoite. Yrityksille on tärkeää, että työsuojelu ehkäisee ihmisten työperäisiä vammoja ja sairauksia, mutta se on myös olennainen osa menestyksestä liiketoimintaa.

Miksi työsuojelu on olennainen osa hyvää liiketoimintaa?

Työsuojelu

- auttaa osoittamaan, että yritys on yhteiskunnallisesti vastuullinen
- suojelee ja parantaa tuotekuvaa ja tuotemerkin arvoa
- auttaa maksimoimaan työntekijöiden tuottavuuden
- lisää työntekijöiden sitoutumista yritykseen
- tekee työvoimasta entistä pätevämpää ja terveempää
- vähentää liiketoiminnan kustannuksia ja häiriöitä
- auttaa yrityksiä saavuttamaan asiakkaiden työsuojelua koskevat odotukset
- kannustaa työvoimaa pysymään pidempään mukana työelämässä.

Kaikki yritykset voivat saavuttaa merkittäviä etuja sijoittamalla työsuojeluun. Yksinkertaisten kehitystoimien avulla voidaan lisätä kilpailukykyä, kannattavuutta ja työntekijöiden motivaatiota. Työsuojelun johtamisjärjestelmän käyttöönotto tarjoaa toimivat puitteet työtaturmien ja sairauksien estämiseksi tai minimoimiseksi.

Työsuojelun tärkeimmät periaatteet

- Sitoutuminen työsuojelun kehittämiseen ja siihen liittyvä johtaminen
- Tehokkaat työsuojelutoimet ja -menettelyt
- Ennakoivat riskienarviointiohjelmat
- Koulutetut ja pätevät työntekijät
- Tehokkaat riskienhallintatoimenpiteet
- Jatkuvat seuranta- ja arviointiprosessit

Hyvän työsuojelun periaatteet koskevat kaikkia organisaatioita, mutta liiketoimintaa edistävät tekijät voivat olla hyvin erilaisia pienissä ja suurissa organisaatioissa.

Suuret organisaatiot

Menestyvät yritykset ovat jo pitkään ymmärtäneet yrityskuvan ja maineen merkityksen.

”Yritykset, jotka kiinnittävät huomiota yhteiskuntavastuuseen (triple-bottom-line) (1), menestyvät osakemarkkinoilla paremmin kuin niiden vähemmän pikkuturkat kilpailijat” (*The Economist*).

Suurten organisaatioiden odotetaan yltävän koko ajan korkeampaan yrityshallinnon vaatimustasoon ja suurempaan avoimuuteen käytäntöjen raportoinnissa. Markkinalähtöisen toimintaympäristön ja riskit tiedostavan yhteiskunnan yhdistelmä saa monet yritykset ymmärtämään huomattavat edut, jotka voidaan saavuttaa yhdistämällä työsuojelutoimet yritysten laajempaan liiketoimintamalliin. Näihin etuihin kuuluvat

- yrityskuvan, tuotemerkin arvon ja yrityksen maineen parantaminen
- yritysten yhteiskuntavastuun sitoumusten toteuttaminen
- sijoittajien luottamuksen ylläpito ja edistäminen
- osakkaiden myönteisen sitoutumisen kehittäminen.

”Johtokunta tiedostaa, että työterveyden ja työturvallisuuden tehokkuus vaikuttaa konsernin suorituskykyyn yritystasolla sekä sen arvoon osakkaille. Tämän vuoksi se edellyttää, että toimitusjohtajat ja kaikki työntekijät suhtautuvat myönteisesti terveys- ja turvallisuuskysymyksiin”, Uniq plc:n pääjohtaja (elintarvikesektori).

Yritysten yhteiskuntavastuuseen kuuluu se, miten yritys voi ottaa toimintatavassaan huomioon taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset sekä ympäristövaikutukset. Työsuojelulla voi olla tärkeä merkitys siinä, miten nämä periaatteet pannaan täytäntöön. Erityisen tärkeää on

- sisällyttää työsuojelu laajempiin yrityshallinnon hankkeisiin
- varmistaa, että urakoitsijat ja toimittajat ottavat asianmukaisesti huomioon työsuojeluun liittyvät riskit
- motivoida muita yrityksiä vertaispaineen avulla kehittämään työsuojeluaan.

Tuottavuus ja tehokkuus

EU:n keskeisenä sitoumuksena (2) on Lissabonin strategian mukaan antaa yhtäläinen painoarvo työllisyyden ja tuottavuuden lisäämiselle kilpailukykyä parantamalla. Työtaturmien ja työperäisten sairauksien kustannukset EU:n 15 jäsenvaltiossa ovat 2,6–3,8 prosenttia BKT:stä. Tuottavuuden ja tehokkuuden tuomat hyödyt vähentävät työtaturmia ja sairauksia, ja niiden taustalla voi olla seuraavia tekijöitä:

- työvoiman motivaation, yhteistyön ja moraalien parantaminen

(1) ”Triple-bottom-line” käsittää laajan arvo- ja kriteerijoukon, jonka avulla mitataan organisaation (ja yhteiskunnan) menestystä, kun mittarina on taloudellinen, ympäristöllinen ja yhteiskunnallinen menestys (http://en.wikipedia.org/wiki/Triple_bottom_line).

(2) Katso lisätietoja verkkosivuilta osoitteesta (http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005_024_en.pdf).

- työntekijöiden tuottavuuden parantuminen ja työmenetelmien tehostuminen
- suunnittelemattomien kulujen minimoiminen toiminnan jatkuvuuden tehokkaan suunnittelun avulla
- työntekijöiden rekrytoinnin ja työssä pysymisen parantuminen
- vakuutusmaksujen pieneneminen
- aiempaa pienempi riski joutua vastaamaan siviilioikeudelliseen tai rikoskanteeseen.

Hyvään työsuojeluun sijoitetun pääoman tuotto voi olla jopa 12-kertainen (12 euron tuotto kutakin sijoitettua euroa kohden).

”Yrityksen sosiaalisen käyttäytymisen ja sen maineen, myyntilukujen, tuotemerkin ja kokonaisarvon välillä on selvä ja suora yhteys. Tämä korrelaatiohde – ja nämä seuraukset – vahvistuvat sitä mukaa kuin liiketoiminnan laajuus ja tuotemerkin arvo kasvavat”, Leipziger. (2)

Pienet yritykset

Myös monet pk-yritykset ovat alkaneet huomata huonon työsuojelun aiheuttamat kustannukset ja hyvien työsuojelutoimien tuomat edut. Nämä näkyvät ennen kaikkea seuraavissa seikoissa:

- asiakkaiden työsuojeluvaatimusten täyttäminen sopimusten saamiseksi ja sopimussuhteiden ylläpitämiseksi
- liiketoiminnan häiriöiden ja avainhenkilöstön menettämisen välttäminen
- henkilöstön motivointi ja heidän sitoutumisensa säilyttäminen
- vakuutusten saatavuus ja edullisuus.

Uudet ja kasvavat yritykset, jotka tavoittelevat kestävästä liiketoiminnan kasvua ja vakautta, alkavat ymmärtää, mikä vaikutus niiden työsuojelutoimilla on. Tämä näkyy ennen kaikkea asiakkaiden työsuojelua koskevien vaatimusten toteuttamisessa.

”Henkilöstömme moraalit on nyt korkeampi ja sairastelu vähäisempää, mutta lisäksi työsuojelusta on merkittävää hyötyä nykyisten asiakassuhteiden säilyttämisessä. Siitä on myös todellista etua uusien asiakkaiden saamisessa ja yritystoiminnan laajentamisessa”, John Purnell, Cougar Automation Ltd:n aluapäällikkö.

Yritysten tarve toimia vastuullisesti johtaa siihen, että myös niiden tavarantoimittajiin kohdistuu vaatimuksia. Työsuojelun hyvään tasoon investoiminen lisää yrityksen kilpailukykyä, mikä parantaa samalla mahdollisuutta säilyttää asiakkaat ja hankkia uutta liiketoimintaa.

Tuottavuus ja työntekijät

Huonolla työsuojelulla on suhteellisesti erittäin suuri vaikutus pieniin yrityksiin. Työpaikalla sattuneesta kuolemantapauksesta, suuresta tulipalosta tai vakavasta syytteenä koituvasta inhimillisestä ja liiketoiminnallisesta kustannuksesta ovat ilmeiset. Noin 60 prosenttia yrityksistä, joiden toiminta keskeytyy yli yhdeksäksi päiväksi, lopettaa toimintansa. Hyvin suoriutuvat yritykset taas voivat saavuttaa tuottavuutta koskevia etuja, kuten

- entistä turvallisempia työmenetelmät, joiden ansiosta työ voidaan tehdä nopeammin ja pienemmällä henkilömäärällä

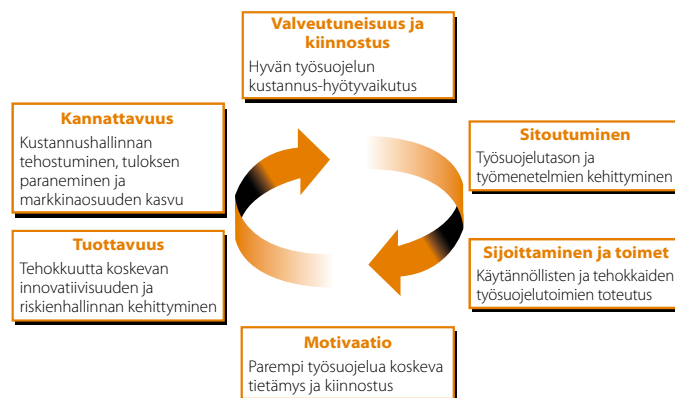
- onnettomuus-, tapaturma- ja sairaustapausmäärien lasku ja sairauspoissaolojen väheneminen jopa puoleen
- rekrytoinnin ja motivaation optimointi sekä pätevän henkilöstön pysyminen yrityksessä.

Vakuutukset

Yritysten on laitonta toimia ilman riittävää vakuutusosuutta, mutta vakuutusmaksut ovat kohonneet, ja vakuutuksia on yhä vaikeampi saada. Työntekijöiden vakuutuksista aiheutuvat kustannukset vaihtelevat yritystyyppin mukaan. Toimistotyössä taso jää alle 0,5 prosenttiin palkkamenoista, kun se nousee tuotantotyössä noin viiteen prosenttiin. Rakennusalalla, esimerkiksi katonrakennuksessa, taso voi olla jopa 15 prosenttia. Useimmissa maissa näitä perushintoja voidaan korottaa tai niistä voidaan myöntää alennuksia vakuutusjärjestelmän mukaan, mikä tarkoittaa merkittävää rahallista säästöä hyvillä suorituksilla ja seuraamusmaksuja heikoille suorituksille.

Toteutus

Viesti on selvä: **hyvä työsuojelu on hyvää liiketoimintaa**. Yritysten olisi liitettävä työsuojelu osaksi liiketoiminnan hallintaa ja lisättävä organisaation tärkeimpien päätöksentekijöiden valvettavuutta.

Odottavatko asiakkaasi, sijoittajasi ja pankkisi vastuullista ja riskit asianmukaisesti huomioon ottavaa suhtautumista työsuojeluun? Keskeytyisikö liiketoimintasi tapaturman sattuessa? Tuottaisiko yhden tai useamman avainhenkilön menettäminen vahinkoa liiketoiminnallesi? Olisiko halvemmasta vakuutuksesta tai paremmasta tuottavuudesta sinulle hyötyä? Jos vastaus yhteenkin näistä kysymyksistä on kyllä, työsuojelu on todennäköisesti tärkeä menestystekijä yrityksesi liiketoiminnassa.

Lisätieto työsuojelusta ja tuottavuudesta on osoitteessa <http://osha.europa.eu/topics/business/performance>.

Lisätieto työsuojelusta ja tuottavuudesta Suomessa on osoitteissa http://fi.osha.europa.eu/good_practice/tuottavuustekija ja <http://www.tuottavuustyo.fi>.

(2) D. Leipziger (2001), SA8000: The definitive guide to the new social standard, Financial Times Prentice Hall.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

P. (+ 34) 94 479 43 60, f. (+ 34) 94 479 43 83

Sähköposti: information@osha.europa.eu

